

Mezi výzkumníky médií to je již téměř klišé, že národní socialisté považovali rozhlas za nejmodernější médium ke zprostředkování propagandistických obsahů a že ministr propagandy Josef Goebbels, jež si po roce 1933 rychle podřídil rozhlas, udělal z tohoto média jeden z nejdůležitějších nástrojů jeho mediální činnosti. Svůj záměr s rozhlasem vyjádřil už na začátku:

„Lidi tak dlouho ubíjet a pilovat a otesávat, až nám podlehnou. To je jeden z hlavních úkolů Německého rozhlasu“.

Také při připojení sousedního německojazyčného Rakouska se národní socialisté rychle zmocnili rozhlasu a ohlásili se – předjímajíc výsledek zinscenovaného lidového hlasování k „Anšlusu“ – už na začátku dubna z „Říšského vysílače Vídeň“. Během obsazení sudetoněmeckých oblastí Československa hrál rozhlas, pokud jde o dezinformace a utváření veřejného mínění, také významnou a mnohde dokonce zásadní roli.

V těchto třech fázích však měli národní socialisté co do činění s německojazyčným publikem, které většinově – i když ne zcela výhradně – spatřovalo v jednotném německém národním státu pod národně socialistickým vedením naplnění svých národních tužeb i když částečně upíralo svůj zrak ke konci války. V takových podmínkách to měl národně socialistický rozhlas jednoduché podobně jako někdo, kdo se pokouší obrátit na víru již věřící. Jak se ale měla utvářet rozhlasová propaganda v cizím národě, jehož národní zájmy zapojením do Německé říše nejen nedošly naplnění, ale které s nimi byly v rozporu, což byl případ českého národa a Protektorátu Čechy a Morava?

Předložená práce se bude zabývat touto otázkou. Předpokládá se, že se tak mohou nastínit metody a cíle národně socialistické rozhlasové politiky, její institucionální dopady na provoz rozhlasu v Protektorátu a alespoň v náznacích také konkrétní případy programových obsahů.

Na časové ose se tato práce bude zabývat také první, z pohledu národních socialistů méně zdařilou, fází národně socialistického vlivu na Český rozhlas, t.j. obdobím tzv. Německé služebny („Deutsche Dienststelle“) v Českém rozhlasu pod vedením sudetského Němce Dr. Waltera Marase. Tato fáze trvala od založení Protektorátu 15.3.1939 až téměř do poloviny jeho existence do počátku roku 1942. Toto období se jeví jako obzvlášť zajímavé, protože se překrývá s první fází německé okupace – fází von Neuratha a Heydricha. Období Německé služebny v Českém rozhlasu odpovídá době, kdy se česká státnost přetvářela ze stavu nominálně nezávislého a demokratického „česko-slovenského“ národního státu Druhé republiky do totálně terorizovaného Protektorátu Heydrichovy doby. Právě v takových přechodných obdobích se často obzvlášť zřetelně ukazuje utváření a reakce na novou politiku.